

Het mensenrechtensysteem van de VN

Informatiepakket

INHOUD

Inleiding
Geschiedenis
Belangrijkste organen van de Verenigde Naties
Instrumenten ter bescherming en bevordering van de mensenrechten op basis van het Handvest
Verdragsinstrumenten ter bescherming en bevordering van de mensenrechten
Materialen voor actievoeren, onderwijs en opleiding
Andere gegevens
Historische data

Deze informatiebundel is een vertaling door VORMEN vzw van de Study Guide “The UN Human Rights System” van Human Rights Education Associates (HREA).

Deze ‘Study Guides’ zijn informatiepakketten die een inleiding bieden op verschillende mensenrechtenthema's. Ze geven definities, een overzicht van belangrijke rechten die op het spel staan, mensenrechteninstrumenten, alsook beschermings- en hulpinstanties. Er staan links* in naar de volledige teksten van relevante internationale verdragen, en naar ander bruikbaar materiaal, onder meer op de websites van HREA en van de Universiteit van Minnesota Human Rights library.

* Opmerking: de links zijn in deze papieren / pdf-versie niet zichtbaar. Om te weten welke deze link is, kan u terecht op de html-versie van deze tekst:

www.vormen.org/informatie/MensenrechtensysteemVN/

Andere uitgaven in deze reeks: “Seksuele oriëntatie en mensenrechten”, “Voedsel en water”, “Vluchtelingen”, “Mensenrechten van personen met een handicap”, het “Europees systeem van bescherming en promotie van mensenrechten”, “Duurzame ontwikkeling”. Je kan de pakketten raadplegen op onze website (www.vormen.org/informatie/) en downloaden in pdf-formaat.

Vertaling van de studiegids “The UN Human Rights System” naar het Nederlands met de goedkeuring van Human Rights Education Associates (www.hrea.org).

Oorspronkelijke titel: “The UN Human Rights System”, Human Rights Education Associates, 2003.

VORMEN vzw
Lange Gasthuisstraat 29
2000 Antwerpen
Tel.: 03/293 82 15
www.vormen.org
mensenrechteneducatie@vormen.org

Inleiding

De Verenigde Naties (VN) hebben een wereldwijde structuur voor de bescherming van de mensenrechten uitgebouwd, voornamelijk op basis van het Handvest, niet-bindende verklaringen, wettelijk bindende verdragen en verscheidene tussenkomsten om de democratie en de mensenrechten over de ganse wereld te bevorderen.

Gezien ze een uiterst verscheidene groep aangesloten staten groepeerde met een diversiteit aan economisch, sociaal, cultureel en politiek verleden vindt de VN het vaak noodzakelijk de rechten behoedzaam te formuleren. De VN moet dus met deze verschillen rekening houden in haar mechanismen ter bescherming van de rechten van de mens die ze in de verdragen en de verklaringen heeft vastgelegd. In vergelijking met regionale instellingen kunnen deze methoden minder fundamenteel zijn of kan een strikte toepassing ontbreken. Bredere akkoorden laten de VN toe een waaier van verschillende standpunten met elkaar te verzoenen. De VN beslaat dan ook meer naties en veel meer individuen dan eender welke regionale instelling dit kan.

Het VN systeem ter bescherming van de rechten van de mens bestaat uit drie hoofdcomponenten. In de eerste plaats worden internationale standaarden opgesteld door middel van het Handvest, door wettelijk bindende verdragen, en door niet bindende verklaringen en documenten. Vervolgens beschikt het over bijzondere rapporteurs en experts, en groepen zoals werkgroepen, comités en verdragsorganen om op verschillende manieren de promotie en de bescherming van de mensenrechten te bevorderen. Tenslotte verleent het technische bijstand op het vlak van mensenrechten via het Vrijwillig Fonds voor Advies en Technische Bijstand.

Geschiedenis

Internationale wettelijke overeenkomsten en organisaties gaan het ontstaan van de Verenigde Naties vooraf. Op de Internationale Vredesconferentie van Den Haag in 1899 bespraken meer dan 25 naties gedurende tien weken de opstelling van oorlogsregels, voor zowel te land als ter zee. Naast dit monumentaal verdrag hebben zij ook instrumenten uitgewerkt voor een vreedzame oplossing van crisissen, en voor het voorkomen van oorlog. Deze formele bevestiging van het verlangen naar internationale vrede lag aan de basis van de oprichting van organisaties zoals de Volkenbond en de Verenigde Naties.

Twintig jaar later werd de Volkenbond gesticht. Bij het Verdrag van Versailles in 1919 kwamen de overwinnaars van de Eerste Wereldoorlog samen om een vredesverdrag te onderhandelen. Op deze conferentie werd de Volkenbond, de voorganger van de Verenigde Naties, opgericht "om internationale samenwerking te bevorderen en vrede en veiligheid in gans de wereld te bereiken". De staten die lid waren van de Volkenbond spraken af om tegen een andere lidstaat van de Volkenbond niet ten oorlog te trekken zonder eerst hun klachten over te maken aan de staat die zich agressief had gedragen. Tegen agressieve staten die geen lid waren van de Volkenbond beloofden ze niet ten oorlog te trekken zonder eerst een verzoek te richten tot deze staat. Ook al kwam het oorspronkelijk voorstel van de president van de Verenigde Staten (US) Woodrow Wilson, door binnenlandse druk in de VS kon deze zelf geen lid worden van de Volkenbond. De

Volkenbond bleef tot 1946 bestaan en werd ontbonden nadat zij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog niet had kunnen verhinderen.

Het trauma en het geweld van de Tweede Wereldoorlog (WOII) bracht de Geallieerden ertoe om te pogen een vredesorganisatie op te richten om de herhaling van dergelijke gruwel te voorkomen. Op 12 juni 1941 werd door de ondertekening van de Intergeallieerde Verklaring een eerste stap gezet naar de oprichting van de Verenigde Naties. Ondertekend in Londen verbond deze Intergeallieerde Verklaring de geallieerden ertoe 'samen te werken met andere vrije naties, zowel in oorlogs- als in vreedestijd'.

Twee maand later kwamen de president van de Verenigde Staten Franklin Delano Roosevelt en de eerste minister van het Verenigd Koninkrijk Winston Churchill een doctrine overeen die als basis kon dienen voor internationale samenwerking. De twee basisprincipes van de VN, het verzekeren van zowel vrede als van veiligheid in de wereld, zijn terug te vinden in het Atlantisch Charter. Roosevelt en Churchill ondertekenden dit document op 14 augustus 1941 aan boord van de HMS Prince of Wales. De ondertekening gaf het signaal dat de geallieerden van plan waren om een sterkere en efficiëntere organisatie te vormen dan de Volkenbond geweest was.

Op 1 januari 1942 kwamen vertegenwoordigers van de 26 Verenigde Naties in Washington DC bijeen om de Verklaring van de Verenigde Naties te ondertekenen. Dit document nam de doelstellingen van het Atlantische Handvest over. Voor de eerste keer werd de benaming 'Verenigde Naties' gebruikt, zoals gesuggereerd door president Roosevelt.

In 1943 werden twee conferenties gehouden waarin de naties verklaarden dat de doelstellingen, overgenomen in de Verklaring van de Verenigde Naties in verband met internationale vrede en veiligheid, door een internationale organisatie dienden gehandhaafd te worden. De regeringen van de Sovjet Unie (USSR), het VK, de VS en China tekenden op 30 oktober dergelijk akkoord in Moskou; op 1 december 1943 hernieuwden leiders van de VS, de USSR en het VK in Teheran deze intentie.

Ten gevolge van deze overeenkomsten zijn in de herfst van 1944 leiders van de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en China gedurende verscheidene maanden in Washington DC samengekomen om de doelstellingen, de structuur en de werking van de Verenigde Naties te bepalen. Deze samenkomsten tussen 21 september en 7 oktober werden bekend als de Dumbarton Oaks Conferentie.

Op 11 februari 1945 ontmoetten president Roosevelt, eerste minister Churchill en eerste minister Joseph Stalin elkaar op Yalta waar ze hun beslissing bekend maakten om 'een algemene internationale organisatie voor het bewaren van vrede en veiligheid' in het leven te roepen.

De San Francisco Conferentie van 1945 bracht de Verenigde Naties tot stand. Op 25 april kwamen vertegenwoordigers uit vijftig naties van de wereld in samen San Francisco waar ze het 111 artikelen tellende Handvest van de Verenigde Naties onderhandelden en opstelden. Het Handvest werd op 25 juni unaniem aanvaard en op 26 juni ondertekend. Polen was niet op de conferentie vertegenwoordigd, maar ondertekende het Handvest kort nadien, waardoor het de 51ste en laatste oorspronkelijke Staat werd.

De aanhef van het Handvest omschrijft het doel van de oprichting van deze instelling: "Wij, volken van de Verenigde Naties, vastbesloten... ons vertrouwen te bevestigen in de fundamentele rechten van de mens, in de waardigheid en de waarde van de menselijke persoon, in de gelijke rechten voor mannen en vrouwen, en voor kleine en grote naties...' Het Handvest zelf omvat volgende doelstellingen: "...Internationale samenwerking te bereiken om internationale problemen van economische, sociale, culturele of humanitaire aard op te lossen en respect voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden voor allen zonder onderscheid van ras, geslacht, taal of godsdienst te bevorderen en aan te moedigen ..."

Door de ratificatie van het VN Handvest werd op 24 oktober 1945 de Verenigde Naties formeel een instelling. Vanaf die datum werd het snel een actief internationaal orgaan. Op 10 januari 1946 kwam de eerste Algemene Vergadering samen in Westminster, Londen. Op deze eerste vergadering waren 51 naties vertegenwoordigd. Een week later, op 17 januari, kwam de Veiligheidsraad voor het eerst bijeen, eveneens in Londen. De week erop aanvaardde de Algemene Vergadering zijn eerste resolutie inzake het vreedzaam gebruik van kernenergie en de vernietiging van massavernietigingswapens. Op 1 februari werd de eerste Secretaris Generaal, Trygve Lie uit Noorwegen, aangeduid. Op 24 oktober 1949 werd in New York het VN Hoofdkwartier opgericht.

Belangrijkste organen van de Verenigde Naties

De zes belangrijkste organen van de Verenigde Naties zijn: de Algemene Vergadering, het Secretariaat, de Veiligheidsraad, het Internationaal Gerechtshof, de Voogdijraad en de Sociale en Economische Raad. Hoewel de Verenigde Naties verdeeld werden in deze zes sectoren hebben deze een erg ongelijke omvang (sommige hebben vele ondergeschikte departementen en comités terwijl andere er slechts weinige hebben), invloed (sommige zijn nogal machtig terwijl andere bijna uitgestorven zijn) en belang voor de mensenrechten (sommige zijn volledig betrokken op de materie terwijl andere weinig of geen betekenis hebben voor de bescherming en bevordering van de mensenrechten).

Algemene Vergadering

De Algemene Vergadering is het wetgevende orgaan van de VN. Thans omvat ze 191 lidstaten die allen verplicht deelnemen aan de zittingen en waarbij geen enkele meer dan vijf afgevaardigden mag hebben. De Algemene Vergadering heeft Permanente Comités opgericht zoals de zeven Hoofdcomités, de Procedure Commissies en de Permanente Commissies. Deze komen bijeen tussen de zittingen in van de Algemene Vergadering. Zij is tevens bevoegd, op advies van de Veiligheidsraad, voor de benoeming van de Secretaris Generaal, voor een hernieuwbare termijn van vijf jaar.

Secretariaat

Het Secretariaat wordt beheerd door de VN Secretaris Generaal, die wordt voorgedragen door de Veiligheidsraad en daarna voor vijf jaar benoemd door de Algemene Vergadering. Het is belast met de uitvoering van de programma's die worden ontworpen door de andere afdelingen van de Verenigde Naties, zoals vredesmissies, internationale conflictbemiddeling en het bestuderen van evoluties op economisch, cultureel, mensenrechten- en sociaal terrein. Het is eveneens belast met de administratieve

aspecten waaronder de vertaling van de toespraken en de documenten, VN nieuwsberichten en informatieverstrekking, zowel als de coördinatie van de internationale conferenties. Het secretariaat telt zowat 9,000 stafleden.

Veiligheidsraad

De Veiligheidsraad heeft de bevoegdheid voorstellen van resoluties op te stellen voor het gebruik van geweld tegen staten, doch met voorkeur voor het geweldloos oplossen van conflicten en voor preventieve maatregelen. De goedkeuring van een voorstel tot het gebruik van wapens tegen een staat vereist ten minste negen positieve stemmen van haar vijftien leden, zonder een veto. Alleen haar permanente leden hebben vetorecht. De samenstelling werd vastgelegd in het VN Handvest en omvat vijf permanente leden: China, Frankrijk, Rusland, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. Daarenboven zijn er tien niet-permanente leden van de Raad die voor een termijn van twee jaar worden verkozen. Niet-leden kunnen zonder stemrecht deelnemen aan de hoorzittingen en de vergaderingen. De Veiligheidsraad is een belangrijk lichaam van de VN voor het behoud van vrede en veiligheid in de wereld.

Internationaal Gerechtshof

Het Internationaal Gerechtshof (ICJ), de juridische tak van de VN die in 1945 werd opgericht door het VN Handvest, is gevestigd in Den Haag, Nederland. Alle staten die het VN Handvest ondertekenden zijn lid van het ICJ. De bevoegdheid ervan behelst internationale conflicten, met uitzondering van politieke conflicten. De verantwoordelijkheden omvatten het beoordelen van concrete gevallen, het beslechten van geschillen en het verduidelijken van internationale rechtsnormen.

Het ICJ is de laatste stap in de voortdurende evolutie van internationale gerechtshoven. Het eerste dergelijk gerechtshof, het Permanent Arbitragehof, werd in 1899 opgericht en bestaat vandaag nog steeds. Het Permanent Internationaal Gerechtshof werd opgericht door de Volkenbond en bestond tussen 1922 en 1946. Dit was het model voor het latere Internationaal Gerechtshof.

Economische en Sociale Raad

De Economische en Sociale Raad (ECOSOC) stelt aanbevelingen op voor de Algemene Vergadering betreffende de mensenrechten. Het onderzoekt de rapporten die door de mensenrechtencommissie worden opgemaakt en maakt de aangepaste versies over aan de Algemene Vergadering. De ECOSOC is samengesteld uit 54 leden, die zetelen voor een termijn van drie jaar. De leden komen twee keer per jaar bijeen. Daarbij waakt ze over verschillende comités en commissies zoals de Commissie Mensenrechten, de Subcommissie ter Bevordering en Bescherming van de Rechten van de Mens, de Commissie inzake de Status van de Vrouw en de Commissie inzake Misdaadpreventie en –bestrafing zowel als de VN gespecialiseerde agentschappen zoals de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO).

Voogdijraad

Deze Raad was oorspronkelijk opgericht om de zogenaamde ‘voogdijgebieden’ te beheren onder het Internationaal Voogdijstelsel, volgens artikel 75 van het VN

Handvest. De doelstellingen en de taken van de Raad zijn nochtans heden ten dage in grote mate volbracht waardoor ze nu zo goed als niet meer actief is. De Voogdijraad komt tegenwoordig slechts bijeen wanneer een omstandigheid dit vereist.

Instrumenten ter bescherming en bevordering van de mensenrechten op basis van het Handvest

De soorten bescherming door de Verenigde Naties van de mensenrechten spruiten voort hetzij uit het Handvest, hetzij uit verdragen. De instrumenten uitgaand van het Handvest omvatten: de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, de Mensenrechtencommissie, en de Subcommissie ter Bescherming en Bevordering van de Rechten van de Mens.

Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM) is een van de eerste internationale documenten met als basisgedachte het vrijwaren van de rechten van alle mensen. De meeste vroegere internationale verklaringen en verdragen waren gestoeld op de ideeën van het positivisme, waarbij rechten alleen werden toegekend als deze vooraf in de nationale wetgeving ingeschreven waren. Zoals de VN zelf was de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens opgesteld om wereldvrede tot stand te brengen, door de bevordering van de mensenrechten. Aanvankelijk bracht de UVRM 58 verscheidene geografische, culturele en politieke groepen bijeen voor het opstellen van een universeel document. Hoewel de UVRM geen bindend karakter heeft gaf ze aanleiding tot internationale mensenrechtenstandaarden die gecodificeerd werden in meerdere internationale verdragen.

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens werd tussen januari 1947 en december 1948 opgesteld. De tekst werd uitgewerkt door de toenmalige achttien leden van het Mensenrechtencomité, voorgezeten door Eleanor Roosevelt, en beoogde de volledige waaier van mensenrechten te omvatten: zowel culturele, sociale en economische rechten als burgerlijke en politieke rechten. Na meer dan 1400 stembeurten, voor wijzigingen aan de tekst van het document, heeft de Algemene Vergadering van de VN eenparig tegen acht onthoudingen (Wit-Rusland, Tsjecho-Slowakije, Polen, Saoedi-Arabië, Zuid Afrika, de Sovjetunie, Oekraïne en Joegoslavië) op 10 december 1948 de verklaring goedgekeurd.

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM) omvat 30 artikelen inzake de fundamentele rechten die voor ieder individu gewaarborgd worden. De eerste twee artikelen maken de vooronderstelling van het document duidelijk, dat alle mensen over de hele wereld gelijk zijn en dat deze gelijkheid stoelt op de fundamentele waardigheid ingebed in het menszijn. Deze gelijkheid van de menselijke waardigheid vertaalt zich in de universaliteit van mensenrechten. In het begrip universaliteit ligt de idee besloten dat deze rechten automatisch aan iedereen worden toegekend en om geen enkele reden aan een individu kunnen ontnomen worden, of om geen enkele daad die door het individu wordt gesteld.

Artikel 1 bepaalt: "Alle mensen worden vrij en gelijk in waardigheid en rechten geboren. Zij zijn begiftigd met verstand en geweten, en behoren zich jegens elkander in een geest

van broederschap te gedragen.

Artikel 2 vervolgt: *"Eenieder heeft aanspraak op alle rechten en vrijheden in deze Verklaring opgesomd, zonder enig onderscheid van welke aard ook, zoals ras, kleur, geslacht, taal, godsdienst, politieke of andere overtuiging, nationale of maatschappelijke afkomst, eigendom, geboorte of andere status."*

Artikels 3 tot 21 omschrijven de burgerlijke en de politieke rechten. Deze omvatten onder andere het recht op leven, op vrijheid, op een eerlijk proces, op vrije meningsuiting, op privacy, op persoonlijke veiligheid, op vrijheid van beweging en op het niet onderworpen worden aan slavernij, foltering of willekeurige aanhouding.

Artikels 22 tot 27 kennen economische, sociale en culturele rechten toe. Deze rechten worden aangeduid als een noodzakelijk aspect van het leven van het individu, nodig voor de persoonlijke waardigheid en ontwikkeling ervan, en omvatten economische rechten zoals het recht op sociale zekerheid, arbeidsgebonden economische rechten zoals op een eerlijk loon en op vrije tijd; sociale rechten zoals het recht op een goede gezondheidszorg, welvaart en onderwijs; en culturele rechten zoals het recht om deel te nemen aan het culturele leven.

Tenslotte, artikel 28 tot 30 stellen een algemeen kader op om van de mensenrechten te genieten: de erkenning van het recht op een sociaal en internationaal systeem ter bevordering van mensenrechten; een bevestiging dat mensen samen met fundamentele rechten ook verplichtingen hebben tegenover de gemeenschap; en een herinnering aan de stelregel dat geen staat of individu de Universele Verklaring mag gebruiken om een doel na te streven dat ingaat tegen de missie of de doelstellingen van de VN.

Commissie Mensenrechten

Samengesteld uit 53 lidstaten is de Commissie Mensenrechten het op basis van het handvest opgericht orgaan dat het meest rechtstreeks tussenkomt op het vlak van de mensenrechten. Deze commissie wordt bijgestaan door de Subcommissie ter Bevordering en Bescherming van de Rechten van de Mens, door individuele experts, door vertegenwoordigers en door Speciale Rapporteurs. Hoewel de Commissie Mensenrechten op vraag van een meerderheid eveneens kan samenkomen in speciale zittingen om op de snelste manier schendingen van de mensenrechten aan te pakken vergadert ze vast gedurende zes weken per jaar in Genève. De Commissie kan ter beoordeling van een bepaald geval kiezen dit zelf verder te onderzoeken en op te volgen, hetzij een beroep te doen op een extern organisme. De jurisdictie van de commissie ter bescherming van de mensenrechten werd in 1970 door ECOSOC uitgebreid tot de ganse wereld.

Vanaf het begin heeft de Commissie een invloed gehad op de internationale mensenrechten, door standaarden op te stellen maar ook door ze te doen naleven. Het heeft bijgedragen tot het opstellen van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens in 1948. Sindsdien heeft ze standaarden uitgewerkt op het vlak van het recht op ontwikkeling, van burgerlijke en politieke rechten, van economische, sociale en culturele rechten, van de afschaffing van rassendiscriminatie, van foltering, van de kinderrechten en van de rechten van de mensenrechtenactivisten.

Toezicht op mensenrechten

De Mensenrechtencommissie besteedt ook veel tijd aan het toezicht op de toepassing van de standaarden die zij heeft opgesteld. Ze kan bij het onderzoek van een specifiek domein van de mensenrechten gebruik maken van gelijk welk aantal permanente of bijzondere procedures. De twee permanente procedures zijn de 1503 procedure en de 1235 procedure; de speciale procedures omhelzen onderzoeksmissies, thematische mechanismen of mandaten, en adviesverlening.

De **1503 Procedure** is een vertrouwelijke procedure, genoemd naar de ECOSOC Resolutie 1503 die haar tot stand heeft gebracht. Zij wordt aangesproken wanneer de Commissie bericht krijgt over een systematisch patroon van grove schendingen van de mensenrechten. Schendingen onder deze procedure omvatten genocide, apartheid, rassen- of etnische discriminatie, foltering, gedwongen massamigratie en massale opsluiting zonder proces. Het verslag aan de Commissie inzake systematische grove schendingen van de mensenrechten kan niet anoniem zijn, en er is geen goedkeuring van de betrokken Staat vereist om tot een onderzoek ter plaatse over te gaan. De bepalingen geven de commissie een grote speelruimte om te beslissen welke de beste handelwijze is voor een welbepaalde situatie. Na onderzoek bepaalt de Commissie welke actie zal ondernomen worden. Wanneer een 1503 Procedure er niet in slaagt om een schending van de mensenrechten die het heeft onderzocht te doen ophouden, kan de Mensenrechtencommissie de **Procedure 1235** invoeren volgens welke ze jaarlijks een publiek debat kan houden inzake de grove schendingen van de mensenrechten waarom het . Als ook dit niet helpt om de toestand op adequate wijze op te lossen kan de Commissie zich tot ECOSOC richten voor de aanvaarding van een resolutie ter veroordeling van de overtreders. Deze publieke veroordeling bekladt de reputatie van de leiders van de getroffen Staat en brengt hun legitimiteit als politieke elite in diskrediet.

Onder de speciale procedures ter beschikking van de Commissie Mensenrechten zijn ook **onderzoeksmisssies** een nuttig instrument. Tijdens een onderzoeksmisssie bestudeert een expert of een groep experts de toestand van de rechten van de mens en onderzoekt de schendingen in een bepaalde staat om gegevens te verzamelen voor een 1503 of een 1235 procedure. Nochtans kan een onderzoeksmisssie slechts ondernomen worden mits de toestemming van de Staat wiens mensenrechtenfaam in vraag wordt gesteld. In april 2003 hadden in totaal 47 landen een permanente uitnodiging toegekend aan de thematische Speciale Procedures van de VN Commissie Mensenrechten om mensenrechtenkwesies te onderzoeken waardoor de Commissie een onderzoeksmisssie kan sturen naar eender welk van deze landen op eender welk ogenblik. Voor de andere naties dient de commissie eerst het akkoord te vragen en te bekomen vooraleer zijn experts naar het land te sturen.

Een andere speciale procedure waarover de Mensenrechtencommissie beschikt is het **thematisch instrument** of mandaat. Werkgroepen en/of Speciale Rapporteurs onderzoeken de schendingen van de mensenrechten en de problemen die zij hebben veroorzaakt in verschillende staten. Recentelijk is het aantal Speciale Rapporteurs voor het onderzoeken van mensenrechtenkwesies gestegen.

Tenslotte verleent de Commissie Mensenrechten **advies** aan naties die hierom vragen. De Commissie verstrekt opleiding en informatie aan staten om hen te helpen een hoog

niveau van de bescherming van de mensenrechten aan te houden. Daarbij kan de Commissie Mensenrechten aan de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten bijstand vragen, in de vorm van seminars, opleidingscursussen en werksessies, zowel als advies van deskundigen.

Subcommissie ter Bevordering en Bescherming van de Rechten van de Mens

De Subcommissie werd door de Commissie Mensenrechten in 1947 opgericht, tijdens haar eerste zitting, en Subcommissie ter Voorkoming van Discriminatie en Bescherming van Minderheden genoemd vooraleer bij stemming in 1999 haar naam werd gewijzigd. Ze is het belangrijkste ondergeschikte orgaan van de Commissie Mensenrechten.

De Subcommissie heeft als leden 26 experten die onafhankelijk optreden zonder binding met hun eigen staat, ook al zijn zij door de Commissie volgens een geografische verdeling op basis van bevolkingsaantal verkozen. Voor het ogenblik zijn de expertleden als volgt verdeeld: zeven uit Afrika, zes uit West - Europa en andere staten, vijf uit Azië, vijf uit Latijns- Amerika en drie uit Oost - Europa. Elk lid heeft een plaatsvervanger; de helft van de leden en hun plaatsvervangers worden om de twee jaar verkozen; ze oefenen een mandaat uit van vier jaar. De Subcommissie komt elk jaar in Genève gedurende drie weken bijeen; regeringsambtenaren, medewerkers van de VN gespecialiseerde agentschappen en waarnemers van NGO's mogen eveneens de vergaderingen bijwonen.

De opdracht van de Subcommissie is om studies te verrichten die de UVRM als leidraad hebben, en om aanbevelingen te formuleren aan de Commissie Mensenrechten inzake de voorkoming van discriminatie van welke vorm ook in verband met mensenrechten en fundamentele vrijheden en de bescherming van rassen-, nationale, religieuze en taalminoriteiten. De Subcommissie neemt ook taken op zich op vraag van de Commissie of van ECOSOC, en verdeelt deze opdrachten over haar zes werkgroepen: de Werkgroep Communicatie (die klachten behandelt in verband met een systematisch patroon van grove en verifieerbare schendingen van de mensenrechten binnen het domein van communicatie, samen met het antwoord van de regeringen), de Werkgroep Moderne Vormen van Slavernij, de Werkgroep Inheemse Volken, de Werkgroep Minderheden, de Werkgroep Rechtsbedeling en de Werkgroep Transnationale Ondernemingen.

Hoge Commissaris voor de Mensenrechten

De functie van de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten werd in december 1993 in het leven geroepen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. De Hoge Commissaris voert de 'dienstverlening' uit van de Secretaris Generaal in verband met de mensenrechten, en is verantwoording verschuldigd aan de Economische en Sociale Raad en aan de Secretaris Generaal. De Commissaris bekleedt de hoogste post inzake de bevordering van de mensenrechten en laat zich in met de activiteiten voor de mensenrechten binnenin de VN. Hij/zij dient hiertoe gesprekken inzake mensenrechten te voeren met alle toegestreden staten. De verantwoordelijkheden van de Hoge Commissaris omvatten: crisisbeheer; preventie en tijdig waarschuwen bij misbruiken; bijstand aan staten in periodes van politieke overgang; bevordering van de fundamentele rechten naar regeringen toe; en coördinatie en rationalisering van programma's voor de mensenrechten.

De Commissaris wordt bijgestaan door een Adjunct VN Hoge Commissaris voor de Mensenrechten, een staf voor inhoudelijke vraagstukken en een administratieve staf. De Adjunct, die de Commissaris bijstaat in het vervullen van zijn taken, vervangt deze in diens afwezigheid. Het beleid van de Hoge Commissaris wordt uitgevoerd door het Bureau van de Hoge Commissaris voor de Rechten van de Mens (OHCHR) behelst “de bescherming en bevordering van rechten van de mens voor allen”. Het OHCHR bereikt zijn doelstellingen via een waaier van activiteiten, waaronder: het benadrukken van het belang van de mensenrechten wereldwijd en lokaal; het geven van opleiding en van materiaal in verband met de mensenrechten; het ondersteunen van de mensenrechtenorganen en van de organen die toezicht houden op de naleving van verdragen; het reageren op belangrijke schendingen van de mensenrechten.

De functie van de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten werd voor het eerst bekleed door Dhr. José Ayala-Lasso uit Ecuador.

Verdragsinstrumenten ter bescherming en bevordering van de mensenrechten

Internationaal recht heeft voorrang op de eigen wetten van een staat. Wanneer een staat een verdrag ondertekent belooft het de bepalingen van het verdrag om te zetten in de eigen wetgeving. Hierdoor verschillen verdragsinstrumenten van deze gebaseerd op het Handvest. Terwijl de instrumenten gebaseerd op het VN Handvest soms niet wettelijk bindend zijn of de toelating vereisen om te worden uitgevoerd, worden verdragen ondersteund door de normen van het internationaal recht en zijn daarom juridisch bindend.

Instrumenten van internationaal recht hebben de vorm van een *verdrag* (ook overeenkomst, conventie, protocol genoemd), dat bindend kan zijn voor de staten die deze overeenkomst afsluiten. Bij het afronden van de onderhandelingen wordt de authentieke en definitieve tekst van een verdrag vastgelegd, en door de vertegenwoordigers van staten ondertekend. Er zijn verschillende manieren om aan te geven dat een staat ermee akkoord gaat door een verdrag gebonden te zijn. Ratificatie of toetreding zijn de meest voorkomende. Een nieuw verdrag wordt ‘geratificeerd’ door de staten die bij de onderhandelingen erover betrokken waren. Een staat die niet betrokken was bij deze onderhandelingen kan later ‘toetreden’ tot het verdrag. Het verdrag *treedt in werking* op het ogenblik dat een vooraf bepaald aantal staten het hebben geratificeerd of ertoe zijn toegetreden.

Bij het ratificeren van of het toetreden tot een verdrag kan een staat *voorbehouden maken* bij één of meer artikels van het verdrag, tenzij het verdrag zelf dit verbiedt. Normaal gesproken kunnen dergelijke voorbehouden op eender welk tijdstip terug ingetrokken worden. In sommige landen staan internationale verdragen boven de nationale wetgeving. In andere landen kan een speciale wet nodig zijn om een internationaal verdrag, ondanks ratificatie of toetreding, kracht van (nationale) wet te geven. Bijna alle staten die een internationaal verdrag ratificeerden of ertoe toetraden, moeten daarna besluiten uitvaardigen, bestaande wetten aanpassen of nieuwe wetgeving invoeren opdat het verdrag op het nationaal territorium helemaal effectief zou zijn.

De VN beschikt thans over zeven mensenrechtenverdragen: het Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele rechten (ECOSOC-verdrag); het Internationaal Verdrag inzake Burgerlijke en Politieke rechten (BUPO-verdrag); het Internationaal Verdrag inzake de Afschaffing van Alle Vormen van Rassendiscriminatie (ICERD); het Verdrag inzake de Afschaffing van Alle Vormen van Discriminatie tegenover Vrouwen (CEDAW); het Verdrag tegen Foltering en Andere Wrede Onmenselijke of Vernederende Behandeling en Bestrafing (CAT); het Verdrag inzake de Rechten van het Kind (CRC); en het Internationaal Verdrag inzake de Bescherming van de Rechten van Alle Migranten Werknemers en de Leden van hun Familie.

Elk van de zeven mensenrechtenverdragen beschikt over een toezichthoudend orgaan samengesteld uit onafhankelijke deskundigen die de verslagen onderzoeken die hen door de ondertekenende staten onder dit verdrag worden voorgelegd. Deze comités hebben tevens de opdracht “concluderende vaststellingen” te formuleren bij de samenvatting van hun bezorgdheid inzake bepaalde staten en tevens aanbevelingen voor de toekomst te doen.

Vier van de verdragscomités beschikken over mechanismen om individuele klachten van schendingen van mensenrechten onder de betrokken verdragen rechtstreeks aan te pakken. Deze vier lichamen zijn: het Mensenrechtencomité voor het BUPO-verdrag; het Comité inzake de Afschaffing van Rassendiscriminatie voor het CERD; het Comité voor de Afschaffing van alle Vormen van Discriminatie tegenover Vrouwen voor het CEDAW; en het Comité tegen Foltering voor het CAT. Er zijn strikte regels die bepalen in welk geval een individu een formele klacht mag indienen bij een van de controleorganen. Vooraf moeten alle lokale mogelijkheden om het misbruik op te lossen uitgeput zijn. Daarenboven dient het individu die de klacht formuleert onder de jurisdictie te vallen van een Staat die partij is bij het verdrag. De aanklacht mag niet anoniem gebeuren en moet ofwel van het slachtoffer zelf komen, ofwel van diens vertegenwoordiger; in uitzonderingsgevallen, waarin het voor beide niet mogelijk is klacht in te dienen, mag een derde niet-anonieme partij klacht indienen. Het betreffende voorval moet plaatsgegrepen hebben op of na de datum waarop het verdrag in voege trad of na de datum waarop de betrokken staat het verdrag ondertekende (de laatste van beide data geldt).

Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten (ECOSOC)

Dit Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten (ECOSOC) werd in 1966 aangenomen door de Verenigde Naties en werd 10 jaar later van kracht. Zoals dit voor het Internationaal Verdrag inzake Burgerlijke en Politieke Rechten het geval is, kan de tijdspanne die nodig was voor het ECOSOC-verdrag om van kracht te worden gedeeltelijk toegeschreven worden aan de Koude Oorlog, waarin de communistische regimes, die opkwamen voor economische, sociale en culturele rechten, lijnrecht stonden tegenover de westerse kapitalistische democratieën, die de burgerlijke en politieke rechten, zoals gecodificeerd in het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten, het hoogst aansloegen. Het ECOSOC-verdrag wordt gecontroleerd door het Comité voor Economische, Sociale en Culturele Rechten.

Comité voor Economische, Sociale en Culturele Rechten

Het verdrag zelf voorzag niet in de oprichting van een toezichthoudend orgaan, waardoor

in de eerste dagen van het ECOSOC-verdrag de staten die het verdrag hadden goedgekeurd aan een werkgroep van ECOSOC rapporteerden. In 1986 nam het Comité inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten (CESCR), als een onafhankelijk comité van deskundigen, deze rol van toezicht over de uitvoering van het verdrag over. Heden ten dage beschikt het Comité niet over een mechanisme om individuele klachten te behandelen, hoewel in 1996 het CESCR aan de Commissie Mensenrechten een voorstel van een facultatief protocol had overgemaakt, dat deze procedure van klachtenbehandeling omvatte. Drie keer per jaar worden te Genève vergaderingen gehouden.

Internationaal Verdrag inzake Burgerlijke en Politieke Rechten (BUPO-verdrag)

Het Internationaal Verdrag inzake Burgerlijke en Politieke Rechten werd in 1966, zoals het ECOSOC-verdrag, door de VN aangenomen, maar het trad slechts in 1976 in voege. Net zoals het ECOSOC-verdrag ondervond het BUPO-verdrag ten gevolge van de Koude Oorlog een grote vertraging bij de ratificatie. Deze twee verdragen werden afzonderlijk ondertekend omwille van de opvatting dat burgerlijke en politieke rechten zouden moeten gewaarborgd worden vanaf het ogenblik dat een staat het verdrag ondertekende, maar dat dit -hoewel wenselijk- niet haalbaar was voor de economische, sociale en culturele rechten. Het behoorde tot de verwachtingen dat de toepassing van sociale en economische rechten veel tijd in beslag zou nemen en derhalve niet aan een natie die het verdrag geratificeerd had op basis van de ratificatie kon opgelegd worden.

Dit inzicht betreffende de toepassing kan worden herkend in de formulering van het respectievelijke tweede artikel van deze beide verdragen. In artikel 2, paragraaf 1 van het BUPO-verdrag verplicht het verdrag een staat "voor alle individuen ...de bij dit Verdrag erkende rechten te respecteren", terwijl in het andere een staat "stappen onderneemt ...om zijn beschikbare middelen in te schakelen om progressief de volledige toepassing van de rechten van dit verdrag te waarborgen" (artikel 2, paragraaf 1). Het BUPO-verdrag wordt gecontroleerd door het mensenrechtencomité.

Deze twee verdragen samen omvatten de meeste bepalingen die zijn opgenomen in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Verder maken zij de bepalingen bindend voor de naties die partij zijn bij de verdragen. Het geheel van de twee verdragen met hun facultatieve protocols samen met de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens is bekend als de 'International Bill of Human Rights'.

Mensenrechtencomité

Het Mensenrechtencomité werd opgericht om erover te waken dat de rechten uit het BUPO-verdrag worden beschermd. Het is samengesteld uit 18 vertegenwoordigers die voor een termijn van vier jaar verkozen worden, en als onafhankelijken en niet als vertegenwoordigers van hun staat van herkomst functioneren. Het comité is gevestigd in Genève. Zijn rol bestaat uit vier kerntaken:

- verslagen onderzoeken die door de staten worden voorgelegd over de stappen die ze hebben ondernomen ter naleving in hun staat van de bepalingen van het verdrag;
- de informatie nagaan overgemaakt die door een staat wordt overgemaakt waarbij een andere toegetroten staat ervan beschuldigd wordt het verdrag op de een of

- andere wijze te schenden;
- klachten van individuen onderzoeken tegen staten die het verdrag hebben ondertekend zowel als verslagen door NGO's opgemaakt;
- "Algemene Commentaren" opstellen en verspreiden.

Elke staat die tot het BUPO-verdrag toetrad is ertoe gehouden elk jaar verslag uit te brengen aan het Mensenrechtencomité "omtrent de maatregelen die werden genomen inzake de rechten die hierin vervat zijn en de vooruitgang die bij de toepassing ervan werd gemaakt" (BUPO-verdrag, artikel 40). Deze verslagen dienen zowel een algemeen als een specifiek deel te hebben. Het algemeen deel van het verslag dient gegevens en statistieken te bevatten inzake de actuele structuren in het land ter bescherming van de rechten vervat in het verdrag, terwijl het specifieke deel informatie dient te geven over elk artikel van het BUPO-verdrag, zowel als informatie betreffende arresten en de mate waarop de rechten in de toetredende staten worden toegekend.

Aangesloten staten kunnen verslag uitbrengen over andere aangesloten staten die de verdragsbepalingen niet nakomen. In dat geval wordt het verslag eerst overgemaakt aan de in gebreke gebleven staat. Als dit door de staat niet degelijk wordt aangepakt kan dit overgemaakt worden aan het Mensenrechtencomité voor verder onderzoek. Hoewel deze procedure bestaat werd er nog nooit gebruik van gemaakt.

Voor het BUPO-verdrag moet de betroffen staat het optionele protocol van het verdrag, dat het indienen van individuele klachten mogelijk maakt, onderschreven hebben. Wanneer deze voorwaarde vervuld is wordt de klacht in drie stappen behandeld: het registreren van de klacht, het onderzoek of de klacht al dan niet aan de voorwaarden voldoet en een mededeling dat de klacht al dan niet onder het BUPO-verdrag valt en derhalve in aanmerking komt. Wanneer het Mensenrechtencomité een klacht onderzoekt zal dit Comité zijn "inzichten" ter zake in een jaarlijkse mededeling kenbaar maken. Hoewel deze standpunten een regering of overheidsadministratie kunnen veroordelen, beschikt het Comité niet over middelen om de schuldigen op de een of andere manier te sanctioneren noch om zijn standpunten op te leggen.

Internationaal Verdrag inzake de Afschaffing van alle Vormen van Rassendiscriminatie (ICERD)

Het Internationaal Verdrag inzake de Afschaffing van alle Vormen van Rassendiscriminatie werd in 1965 aangenomen en trad in 1969 in voege. Het beoogt alle vormen van rassendiscriminatie uit te bannen en wordt gecontroleerd door een Comité voor de Afschaffing van Rassendiscriminatie.

Comité voor de Afschaffing van Rassendiscriminatie

Het Comité voor de Afschaffing van Rassendiscriminatie (CERD) is er om toezicht te houden op de staten die zijn toetredende tot het CERD. Het bestaat uit 18 onafhankelijke deskundigen die verkozen zijn voor het CERD door de staten die tot het verdrag zijn toetredende. Zij vergaderen jaarlijks in Genève gedurende twee sessies van drie weken.

De kerntaken van het CERD zijn dezelfde als deze van het Mensenrechtencomité:

- verslagen onderzoeken van staten inzake de maatregelen die ze namen voor de toepassing van het verdrag;

- informatie onderzoeken overgemaakt door een toetredende staat waarin een andere toetredende staat ervan beschuldigd wordt op enigerlei wijze het verdrag te overtreden;
- klachten onderzoeken van individuen tegen staten die het verdrag ondertekend hebben;
- “Algemene Commentaren” formuleren.

Verdrag inzake de Afschaffing van Alle Vormen van Vrouwendiscriminatie (CEDAW-verdrag)

Het Verdrag inzake de Afschaffing van Alle Vormen van Vrouwendiscriminatie werd aangenomen in 1979 en werd van kracht in 1981. Het is gericht op opvoeding, tewerkstelling, gezondheid, huwelijk en gezin, gezien elk van deze thema's specifiek op vrouwen betrekking heeft. Het CEDAW-verdrag roept op tot de afschaffing van vrouwendiscriminatie in de samenleving, alsmede tot het aannemen van wetgeving ten voordele van de rechten van de vrouw. Er wordt toezicht op gehouden door een Comité voor de Afschaffing van Alle Vormen van Vrouwendiscriminatie.

Comité voor de Afschaffing van Alle Vormen van Vrouwendiscriminatie

Het Comité voor de Afschaffing van Alle Vormen van Vrouwendiscriminatie (het CEDAW Comité) controleert de toepassing van het CEDAW verdrag. Het bestaat uit 23 onafhankelijke experts gekozen door de staten die zijn toetredende tot het verdrag. Een van de vier controlecomités kan vertrouwelijke onderzoeken instellen op basis van klachten van individuen.

Zoals het Comité voor de Afschaffing van Rassendiscriminatie en het Mensenrechtencomité, heeft het CEDAW comité vier kerntaken:

- verslagen onderzoeken van staten inzake de maatregelen die ze namen voor de toepassing van het verdrag;
- informatie onderzoeken overgemaakt door toetredende staten waarin andere toetredende staten ervan beschuldigd worden op enigerlei wijze het verdrag te schenden;
- klachten van individuen onderzoeken tegen staten die het verdrag ondertekend hebben;
- “Algemene Commentaren” formuleren inzake de toepassing van het verdrag, in acht genomen de schriftelijke verslagen die onder meer door NGO's worden uitgebracht, en die commentaren overmaken aan de Secretaris Generaal.

Verdrag inzake Foltering en andere Wrede, Onmenselijke of Onteerende Behandeling en Bestrafing (CAT)

Het Verdrag inzake Foltering en andere Wrede, Onmenselijke en Onteerende Behandeling of Bestrafing (CAT) werd in 1984 aangenomen en trad in 1987 in werking. Naast andere bepalingen verbiedt het marteling en verkrachting als wapen in oorlogstijd. Op het verdrag wordt toezicht gehouden door het Comité tegen Foltering.

Comité tegen Foltering

Het Comité tegen Foltering is er om de toepassing van het Verdrag tegen Foltering te controleren. Het bestaat uit tien onafhankelijke deskundigen gekozen door de leden van het Verdrag. Het Comité vergadert tweemaal per jaar, gedurende twee tot drie weken, in Genève, en legt een jaarrapport voor aan de Algemene Vergadering van de VN.

Het Comité tegen Foltering deelt vier van haar vijf kerntaken met het Mensenrechtencomité, het Comité inzake de Afschaffing van Alle vormen van Rassendiscriminatie en het CEDAW Comité.

Haar taken:

- verslagen onderzoeken van staten inzake maatregelen die ze nemen voor de toepassing van het verdrag;
- informatie onderzoeken die werd overgemaakt door een toetredende staat waarin een andere toetredende staat ervan beschuldigd wordt op een of andere manier het verdrag te schenden;
- klachten van individuen onderzoeken tegen staten die het verdrag ondertekend hebben;
- geschreven "Algemene Commentaren" formuleren inzake de toepassing van het verdrag door elke staat, in acht genomen de schriftelijke verslagen die ook door NGO's worden uitgebracht, en deze commentaren overmaken aan de Secretaris Generaal.

Daarenboven onderzoekt CAT eveneens aantijgingen van algemene systematische vormen van marteling.

Verdrag inzake de Rechten van het Kind (CRC)

Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind werd in november 1989 aangenomen en werd minder dan een jaar later, in september 1990, van kracht. Het is het mensenrechtenverdrag van de VN dat wereldwijd het meest werd bekrachtigd. Het beschermt kinderen onder andere tegen economische en seksuele uitbuiting, en wordt gecontroleerd door het Comité inzake de Rechten van het Kind.

Comité inzake de Rechten van het Kind

Het Comité inzake de Rechten van het Kind controleert de toepassing van het kinderrechtenverdrag. Terwijl het comité op dezelfde wijze tewerk gaat als de andere comités is er geen klachtenprocedure voor individuen voorzien in het Verdrag, noch in de twee optionele protocols : het Facultatieve Protocol bij het Kinderrechtenverdrag inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie, en het Facultatieve Protocol bij het kinderrechtenverdrag inzake de betrokkenheid van kinderen in gewapende conflicten.

Toch onderzoekt het comité ook de rapporten van staten die haar worden overgemaakt en doet het algemene aanbevelingen aan de Algemene Vergadering inzake de staten die partij zijn bij het verdrag en over hun naleving van het Verdrag.

Internationaal Verdrag inzake de Bescherming van de Rechten van Alle Migranten Werknemers en hun Familie

Het laatste van de VN mensenrechtenverdragen, met name het Internationaal Verdrag inzake de Bescherming van de Rechten van Alle Migranten Werknemers en hun Familie, werd aangenomen in 1990 en werd van kracht op 1 juli 2003. Het toezicht erop is in handen van het Comité voor het Internationale Verdrag inzake de Bescherming van de Rechten van Alle Migranten Werknemers en hun Familie.

Comité inzake de Bescherming van de Rechten van Alle Migranten Werknemers en hun Familie

Het Comité inzake de Bescherming van de Rechten van Alle Migranten Werknemers en hun Familie houdt toezicht op het verdrag met dezelfde naam. Het bestaat uit 10 leden met als taken:

- het onderzoek van verslagen van landen die aan hen worden overgemaakt;
- het opmaken van algemene aanbevelingen.

Volgens het verdrag zal het mogelijk zijn klachten van individuen te behandelen zodra een minimum van tien staten deze procedure hebben aanvaard.

Materiaal voor activisme, onderwijs en opleiding

Voor activisme

How to Protect Human Rights. The United Nations' System of Human Rights Protection: Educational packet (Helsinki Foundation for Human Rights, Poland)

Dit pakket maakt de gebruiker vertrouwd met de instrumenten voor de bescherming van de mensenrechten binnen de Verenigde Naties.

Making the Mountain Move: An Activist's Guide to How International Human Rights Mechanisms Can Work for You (door Scott Long)

Deze gids is speciaal opgevat voor gebruik door de activist die begaan is met de verdediging van de rechten van de lesbiënnes, homo's, biseksuelen en transseksuelen (LGBT), alsook voor HIV/AIDS patiënten, en kan ook nuttig zijn voor al wie betrokken is met mensenrechten.

NGO Guide to the UN Human Rights Committee (by Lawyers Committee for Human Rights)

Het doel van deze korte gids is NGO's een algemeen beeld en een praktisch inzicht te verschaffen over de activiteiten van het Mensenrechtencomité, het orgaan van de Verenigde Naties dat op de eerbiediging van burgerlijke en politieke rechten toezicht uitoefent.

United Nations Guide for Minorities (Office of UN the High Commissioner for Human Rights)

Deze gids werd uitgewerkt om minderheden te ondersteunen in een beter begrip hoe de bescherming van hun rechten te bekomen door gebruik te maken van de verschillende procedures van het VN systeem.

Voor wie in humanitair werk betrokken is

Human Rights: A Basic Handbook for UN Staff (*Office of the High Commissioner for Human Rights/United Nations Staff College Project*)

Dit handboek werd ontwikkeld om bij te dragen tot de integratie van de mensenrechten in alle programma's van de Verenigde Naties (VN) door aan VN medewerkers een eerste inleiding op de internationale mensenrechten te verstrekken.

United Nations Blue Book (door Martin Knotzer, Roland Ulbert en Harald Wurth)

Dit handboek betreft de basisprincipes van strafvervolgning, mensenrechten en internationaal humanitair recht voor civiele vredesmissies van de VN.

Voor onderwijs

Discovering the UDHR (door Patrick Manson)

Door een onderzoek van twee concrete gevallen van inbreuken op de mensenrechten worden de leerlingen ingeleid in de inhoud en de geest van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM).

Human Rights Here & Now: Celebrating the Universal Declaration of Human Rights (Human Rights USA)

De meeste activiteiten in dit handboek voor leerkrachten zijn geschikt voor de secundaire scholen tot en met een volwassen publiek, hoewel ze vele aanpassingen bevatten voor kleuter- en lager onderwijs.

Illustrated version of the Universal Declaration of Human Rights (door Frans Limpens en Margarita Nava)

Een vereenvoudigde en geïllustreerde versie van de 30 artikelen van de UVRM, bedoeld voor kinderen van acht jaar en ouder.

Rights Around the World: A UDHR Jigsaw (door Patrick Manson)

Deze activiteit stelt leerlingen in staat om hun kennis inzake de Universele Verklaring van Rechten van de Mens (UDHR) uit te breiden door kennis te nemen van specifieke misbruiken over gans de wereld.

Andere gegevens

Cursussen en opleidingsmogelijkheden inzake het VN mensenrechtensysteem

VN organen en gespecialiseerde agentschappen

Dag van de Rechten van de Mens (10 december)

Historische Data

1941 - Roosevelt en Churchill ondertekenen het 'Atlantisch Handvest'

1942 - 26 geallieerde landen ondertekenen de Verklaring van de Verenigde Naties

1944 - Blauwdruk van de VN opgesteld tijdens de Dumbarton Oaks Conferentie

1945 - Op 25 juni nemen 50 landen in San Francisco het Handvest van de Verenigde Naties aan

1946 - Eerste bijeenkomst van de Algemene Vergadering (10 januari)

1946 - Eerste bijeenkomst van de Veiligheidsraad (17 januari)

1948 - De Algemene Vergadering neemt de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens aan (10 december)

De oorspronkelijke (Engelstalige) versie van deze gids werd ontwikkeld door Elizabeth Strenio en vertaald door Johan Vandendriessche.

Copyright © Human Rights Education Associates (HREA), 2003. Alle rechten voorbehouden.

De vertaling naar het Nederlands werd door Human Rights Education Associates aan VORMEN toegestaan.